

Program

Plan

Policy

• **Riktlinjer**

Borås Stads
Riktlinjer för resor

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2023-09-28
För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen
För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Årlig uppföljning enligt beskrivning i riktlinjerna.
Dnr: KS-2023-00474
Dokumentet gäller till och med: 2027
Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag

Globala målen

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

Riktlinjer för resor

Fyra principer

1. Pröva om resan kan ersättas med andra mötesformer.
2. Gå, cykla eller åk kollektivt.
3. Undvik resor med privat bil i tjänsten.
4. Föredra biogas- och elfordon vid inköp.

Mål

Vi reser bara när det är nödvändigt och samordnar våra resor. Alla resor ska vara trafiksäkra. Andelen fossilbränslefria resor ska öka. Det ska vara enkelt att delta i och arrangera resfria möten. Det ska vara enkelt att välja alternativ som gynnar miljön, hälsan och ekonomin.

Ansvar

Varje medarbetare ansvarar för att de egna resorna i tjänsten sker trafiksäkert, miljöanpassat och ekonomiskt. Förvaltnings- och bolagscheferna ansvarar för att riktlinjerna för resor ingår i introduktionen av nyanställda, samt att verksamheter med regelbundna resor ruttplanerar dessa.

Fordon

Busskort och cyklar

Alla förvaltningar och bolag ska erbjuda busskort, tjänstecyklar och CE-märkt hjälm. Även kommunens gemensamma bilpool ska erbjuda tjänstecyklar.

Personbilar

Servicekontoret upphandlar alla kommunens personbilar och ger kommunens verksamheter möjlighet att nyttja dessa genom leasingavtal eller genom den gemensamma bilpoolen. Upphandling av fordon ska ske med hänsyn till Trafikverkets och Arbetsmiljöverkets krav på trafiksäkerhet. I första hand ska biogas- och elfordon väljas, i andra hand fordon som drivs av andra hållbara bränslen, i tredje hand andra miljöfordon enligt regeringens senaste definition. Om miljöfordon inte valts ska detta motiveras.

Bränsle

Vid tankning ska det mest hållbara bränslet väljas om alternativ finns. Oftast är biobaserade bränslen ett bra val, skulle rekommendationen ändras meddelas det via lämpliga kanaler.

Privata fordon i tjänsten

Vi ska undvika att använda privata fordon i tjänsten och anställda har ingen skyldighet att använda sin egen bil. Milersättning för privat bil i tjänsten betalas bara om kommunägd bil inte finns att tillgå. Användning av privat bil i tjänsten ska godkännas av närmaste chef.

Planera resan

Vi ska eftersträva samåkning och att samordna ärenden.

Kortare resor

I närområdet ska vi välja kollektivtrafik, cykel eller gång. För resor med bil ska bilpoolsbilar användas i första hand. I andra hand ska andra kommunägda bilar användas före taxi, hyrd bil och privat fordon.

Längre resor

Längre resor ska i första hand ske med tåg eller buss. Flyg ska användas endast om andra alternativ, efter noggrann avvägning, bedöms orimliga. Flygresor med slutdestination Stockholm, samt andra flygresor av motsvarande längd, görs endast i nödfall. För resor till Danmark och Tyskland samt grannländer ska alltid tåg undersökas som första alternativ. Vid upphandling av resebyråtjänster ska höga krav ställas på kunskap och tekniska förutsättningar för att kunna boka långväga tågresor.

Alla resor beställs hos den resebyrå kommunen har avtal med. Beställning ska ske i god tid eftersom det kan ge lägre pris. Längre resor med bil ska ske endast i undantagsfall. I första hand ska kommunens fordon användas.

Alternativ till resor

Alla ska sträva efter att minska antalet körda mil genom att ersätta resor med till exempel telefonsamtal, telefonmöten, videokonferenser och chattkonferenser.

Egna möten

Den som organiserar ett möte ska i möjligaste mån anpassa tid och plats för att underlätta för deltagare att resa kollektivt. Inbjudan bör både informera om hur mötesdeltagare tar sig till lokalen med kollektivtrafik och uppmuntra till samåkning.

Ekonomi och arbetsmiljö

Trafiksäkerhet

Förare av minibussar ska ha utbildning i trafiksäkerhet. Alkolås ska finnas i alla fordon.

Parkering

Parkeringsplats med uttag för motorvärmare ska finnas för Borås Stads fordon, alternativt motorvärmare som drivs av bilens batteri. I takt med att efterfrågan på elfordon ökar, ska det finnas god möjlighet att ladda dessa.

Sparsam körning

Anställda och förtroendevalda som kör över 100 mil per år i tjänsten ska utbildas i sparsam körning och trafiksäkerhet. Även övriga anställda bör erbjudas utbildningen.

Klimatkompensation

Tjänsteresor med bil och flyg som orsakar växthusgasutsläpp klimatkompenstras inom Borås Stad.

Beräkning av klimatavgift

Nämnder och bolag tilldelas en årlig klimatavgift baserat på 1,50 kronor per kilogram koldioxidekvivalenter från föregående års tjänsteresor med bil och flyg. Avgiften gäller för de växthusgasutsläpp som orsakas av flygresor, resor med privat bil i tjänsten, resor med Borås Stads bilpool och av resor med övriga personbilar som ägs av kommunkoncernen. Växthusgasutsläppen beräknas med hänsyn till varje drivmedels klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Inget drivmedel för bil eller flyg är undantaget.

All statistik samlas in och sammanställs av Samhällsbyggnadsförvaltningen som förser nämnder och bolag med underlag för uppföljning av de egna resornas utsläpp.

Årliga utsläppsminskande åtgärder

Klimatavgiften ska finansiera åtgärder som bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser i så stor utsträckning som möjligt. Åtgärderna som genomförs med klimatavgiften ska därmed alltid ha en klimatnytta.

Varje nämnd och bolag ansvarar för att planera och använda sin egen årliga klimatavgift till olika åtgärder, samt redovisa detta enligt den rutin som finns för klimatkompensationssystemet. Godkännande av åtgärderna ges av ansvarig miljöstrateg på Samhällsbyggnadsförvaltningen.

I de fall nämnden eller bolag inte använt sin klimatavgift, eller har använt pengarna till icke godkända åtgärder, krävs avgiften in av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Inkomna avgifter samlas i klimatkompensationsfonden.

De nämnder och bolag som har en klimatavgift som är 15 000 kr eller lägre undantas från planering, redovisning och debitering.

Klimatkompensationsfond

Förvaltningar som önskar genomföra mer omfattande åtgärder i syfte att minska Borås klimatpåverkan kan ansöka om medel från klimatkompensationsfonden.

Ansökan och utbetalning från klimatkompensationsfonden görs enligt framtagen rutin. Inkomna ansökningar bereds av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Beslut om utdelning av medel sker två gånger per år på Kommunstyrelsens sammanträden. Vid mindre belopp kan tjänstepersoner på Samhällsbyggnadsförvaltningen ta beslut på delegation.

Klimatkompensationsfonden syftar till att finansiera utsläppsminskande åtgärder med stor påverkanpotential. Tilldelning av medel görs i konkurrens med andra inkomna ansökningar och utifrån ett antal bedömningskriterier enligt fondens rutin.

Uppföljning

Riktlinjerna ska följas upp i samband med stadens miljö- och klimatrapportering. Förvaltningarna och bolagen ska analysera sina resor och transporter för ständiga förbättringar. Samhällsbyggnadsförvaltningen ska sammanställa uppföljningen. Följande ska redovisas:

- Flygresor: antal mil och växthusgasutsläpp.
- Bilresor: antal mil med kommunägda bilar respektive privat bil i tjänsten och deras tillhörande växthusgasutsläpp.
- Skador: Servicekontoret ska visa antal skador på fordon och skadekostnader för respektive förvaltning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se